


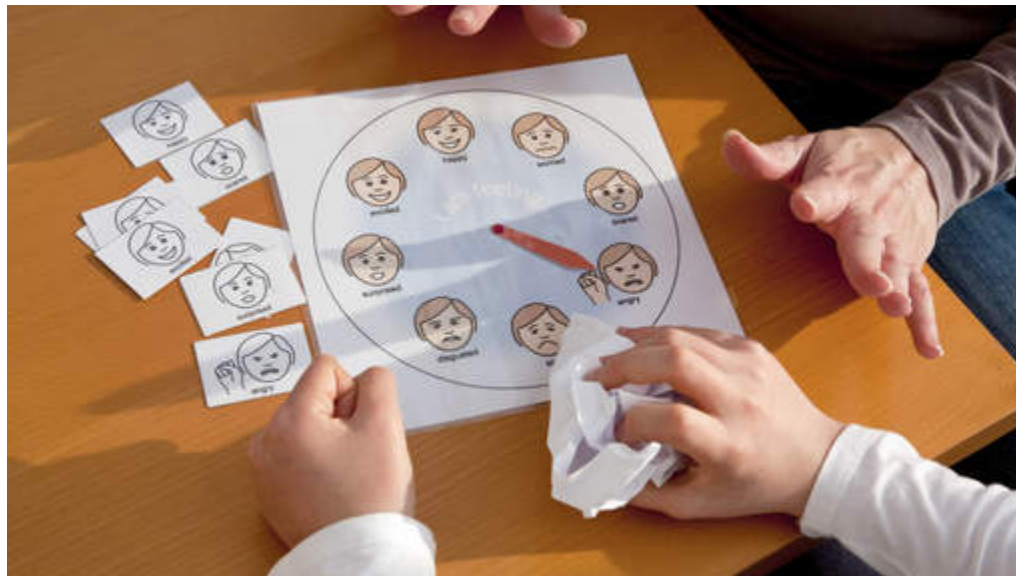
venster sluiten

deVerdieping
Trouw Denk aan het milieu. Denk na voor je print!

School schrijft autistisch kind te vroeg af

redactie onderwijs

13-6-16 - 06:45 Een autistisch kind leert emoties te herkennen. © thinkstock.



Of een kind met autisme een passende plek vindt op een reguliere school, hangt te veel af van toeval en welwillende betrokkenen. Het gaat mis waar mensen te veel vasthouden aan procedures en regeltjes.

Er is een ontzettend traditioneel beeld van autisme, terwijl de verschillen groot zijn

Margreet de Vries, woordvoerder werkgroep 'Vanuit autisme bekeken'

Dit blijkt uit een analyse van ruim zestig praktijksituaties in basis- en voortgezet onderwijs, die de staatssecretarissen Dekker (Onderwijs) en Van Rijn (Volksgezondheid) vandaag ontvangen op een landelijke top in Utrecht, waar ze met gemeenten en onderwijsorganisaties afspraken willen maken om het aantal thuiszitters te verminderen. Nederland telt zo'n achtduizend jongeren die niet naar school gaan. Deskundigen die veel met thuiszitters werken, schatten in dat misschien wel 40 procent van hen een vorm van autisme heeft.

De werkgroep 'Vanuit Autismen bekeken' sprak afgelopen twee jaar met leerlingen met autisme en hun ouders, en met betrokkenen uit onderwijs, zorg en gemeenten. In iets minder dan een derde van de situaties is het gelukt om binnen een redelijke tijd passend onderwijs te bieden.

Voor een derde is geen oplossing gevonden. Deze kinderen zitten thuis, in een zorginstelling of krijgen dagbesteding. De laatste dertig procent zit wel op school, maar na veel wisselingen en problemen. Soms is voor een lager niveau gekozen dan de leerling aan kan. Bovendien is bij

hen de vraag of de oplossing en financiering van lange duur zijn.

De werkgroep ziet meer problemen op middelbare scholen dan in het basisonderwijs, dan krijgen leerlingen immers te maken met veel wisselingen tussen lokalen en leerkrachten. Bovendien gaat de puberteit spelen.

Niet de juiste kennis

Hoewel ze de plicht hebben tot passend onderwijs, schrijven nog te veel scholen leerlingen te vroeg af omdat ze niet de juiste kennis hebben, zegt woordvoerder Margreet de Vries. "Er is een ontzettend traditioneel beeld van autisme, terwijl de verschillen groot zijn."

Ook per individu is het lastig definiëren. "Een kind kan op sociaal gebied achterlopen, maar tegelijk op cognitief gebied voorlopen op leeftijdsgenoten." In het algemeen hebben leerlingen met autisme meer moeite met het verwerken van prikkels en emoties. Ze kunnen het gedrag van anderen lastiger voorspellen en begrijpen. En ze kunnen minder makkelijk organiseren en schakelen.

Daar zijn vrij simpele oplossingen voor, zegt de werkgroep. Helpen met plannen, huiswerk duidelijk op het bord schrijven, een leerling een rustige plek geven, of op drukke momenten een koptelefoon toestaan. Misschien zelfs een thuiswerkdag.

Heb het lef

Het gaat goed als mensen het lef hebben om de bestaande ruimte te benutten. De werkgroep noemt verschillende voorbeelden. In Zutphen wordt uitval nu al na twee weken in plaats van de gebruikelijke vier gemeld aan de leerplichtambtenaar. In Leiden werken jeugdzorg, gemeente en scholen nauw samen, waardoor ook geldstromen kunnen worden gebundeld.

De leraar moet het ene kind net iets anders durven te benaderen dan het andere. De werkgroep citeert Anco van Moolenbroek, rector van een reguliere scholengemeenschap in Den Haag. Hij ziet dat aandacht voor autisme alle leerlingen ten goede komt. Ook docenten worden er beter van. Kunnen ze leerlingen met autisme begeleiden, dan verplaatsen ze zich makkelijker in anderen en stellen ze de juiste vragen.

Volgens Margreet de Vries gaat het erom of een school de waarde van diversiteit ziet, of alleen is ingericht op de grote groep, die zich 'normaal' gedraagt en 'normaal' leert. "Je kunt ook uitgaan van verschillen, dat kinderen anders mogen zijn."

De werkgroep vat die houding samen met 'willen' en 'open staan'. De Vries: "Een leerkracht kan ook gewoon aan het kind zelf vragen, wat werkt nou voor jou? Tegelijk moeten ouders de docent niet afbranden als hij niets van autisme weet. En er zijn ook nog de bezorgde ouders van andere kinderen. Als hij een speciale behandeling krijgt, krijgt mijn kind dan nog wel voldoende aandacht?"

Kinderen met autisme en hun ouders overhandigen het rapport de komende week op meer dan 80 plekken aan hun eigen school of gemeente.

Vandaag in Trouw: een interview met ouders Viola en Mark de Ruiter, die passend onderwijs zoeken voor hun kinderen met autisme.

De Persgroep Nederland. Alle rechten voorbehouden.